

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням педагогічної ради коледжу

Протокол № 2 від 12.10.2024р

Голова педагогічної ради

Олександр ДАВИДЮК

Введено в дію наказом № 113

від 12.10.2024р.

Директор

Олександр ДАВИДЮК

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО РОЗРОБКУ ІНСТРУКЦІЙ З ОХОРОНИ ПРАЦІ У
ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
«РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ
ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО»**

РОЖИЩЕ
2024

1. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого наказом Держпраці від 29.01.98 № 9 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 квітня 1998 р. за № 226/2666.

1.2. Дане Положення встановлює вимоги до змісту, побудови і викладу інструкцій з охорони праці (далі - інструкції), визначає порядок опрацювання та введення в дію нових, перегляду та скасування чинних інструкцій. Вимоги цього Положення є обов'язковими для коледжу.

1.3. Інструкція є нормативним актом, що містить обов'язкові для дотримання працівниками вимоги з охорони праці при виконанні ними робіт певного виду або за певною професією на робочих місцях, у службових приміщеннях, на території коледжу або в інших місцях, де за дорученням директора коледжу виконуються ці роботи, трудові чи службові обов'язки.

1.4. Інструкції, що діють в установі належать до нормативних актів про охорону праці, чинних у межах управління освіти. Такі інструкції розробляються на основі чинних державних міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці, примірних інструкцій та технологічної документації коледжу з урахуванням конкретних умов вимог безпеки, викладених в експлуатаційній та ремонтній документації підприємств-виготовлювачів обладнання, що використовується в установі. Вони затверджуються директором і є обов'язковими для дотримання працівниками відповідних професій або при виконанні відповідних робіт в коледжі.

1.5. Інструкції-зразки (примірні інструкції), що можуть використовуватись як основа для розробки інструкцій, що діють в коледжі, затверджуються міністерствами або іншими органами виконавчої влади, виробничими, науково-виробничими та іншими об'єднаннями підприємств, які мають відповідну компетенцію, за узгодженням з органами державного нагляду за охороною праці, до компетенції яких належить дана інструкція або окремі її вимоги, і Національним НДІ охорони праці.

1.6. Інструкції, що розробляються для персоналу, який проводить вибухові роботи, обслуговує електричні установки та пристрої, вантажопідіймальні машини та ліфти, котельні установки, посудини, що перебувають під тиском, і для інших працівників, правила безпеки праці яких установлені міжгалузевими нормативними актами про охорону праці, належать до державних міжгалузевих нормативних актів про охорону праці, і затверджуються відповідними органами державного нагляду за охороною праці за узгодженням з міністерствами або іншими органами, до компетенції яких належить дана інструкція або окремі її вимоги, їх дотримання є обов'язковим для працівників відповідних професій або при виконанні відповідних видів робіт на всіх підприємствах незалежно від їх підпорядкованості, форми власності та виду діяльності.

1.7. Інструкції повинні відповідати чинному законодавству України, вимогам державних міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону

праці: правил, норм, стандартів, інших нормативних і організаційно-методичних документів про охорону праці, на основі яких вони розробляються

1.8. Інструкції повинні містити тільки ті вимоги щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, дотримання яких обов'язкове самими працівниками. Порушення працівником цих вимог повинно розглядатися як порушення трудової дисципліни, за яке до нього може бути застосоване стягнення згідно з чинним законодавством.

1.9. Організація вивчення інструкцій працівниками забезпечується директором коледжу згідно з ДНАОП 0.00-4.12 - 05 Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держпраці України від 26.01.2005 № 15 (20231-05), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 232/10512 і Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 № 304, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 липня 2006 р. за № 806/12680.

1.10. Постійний контроль за дотриманням працівниками вимог інструкцій покладається на інженера з охорони праці.

2. Зміст і побудова інструкцій

2.1. Кожній інструкції присвоюється назва і скорочене позначення (порядковий номер). Інструкціям, що розробляються і затверджуються в коледжі присвоюються порядкові номери службою охорони праці коледжу. У назві інструкції стисло вказується, для якої професії або виду робіт вона призначена, наприклад: "Інструкція з охорони праці для двірника", "Інструкція з охорони праці при роботі з ручним електроінструментом".

2.2. Включенню до інструкцій підлягають загальні положення щодо охорони праці та організаційні і технічні вимоги безпеки, що визначаються на основі:

- чинного законодавства України про працю та її охорону, стандартів, правил, норм та інших нормативних і організаційно-методичних документів про охорону праці;
- аналізу документів з охорони праці безпеки життєдіяльності стосовно відповідного виробництва, професії (виду робіт);
- характеристики робіт, що підлягають виконанню працівником конкретної професії у відповідності з її кваліфікаційною характеристикою;
- вимог безпеки до технологічного процесу, виробничого обладнання, інструментів і пристроїв, що застосовуються при виконанні відповідних робіт, вимог безпеки, що містяться в експлуатаційній та ремонтній документації і в технологічному регламенті;

- виявлення небезпечних і шкідливих виробничих факторів, характерних для даної професії (виду робіт) як при нормальному протіканні процесу, так і при відхиленнях від оптимального режиму, визначення заходів та засобів захисту від них, вивчення конструктивних та експлуатаційних особливостей і ефективності використання цих засобів;

- вивчення передового досвіду безпечної організації праці та виконання відповідних робіт, визначення найбезпечніших методів та прийомів їх виконання.

2.3. Вимоги інструкцій викладаються відповідно до послідовності технологічного процесу і з урахуванням умов, у яких виконується даний вид робіт.

2.4. Інструкції повинні містити такі розділи:

- загальні положення;
- вимоги безпеки перед початком роботи;
- вимоги безпеки під час виконання роботи;
- вимоги безпеки після закінчення роботи;
- вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

За необхідності в інструкції можна включити й інші розділи.

Для розміщення матеріалів, які доповнюють основну частину інструкцій, ілюструють чи конкретизують її окремі вимоги, може бути включений розділ "Додатки". У цьому ж розділі може бути наведений перелік нормативних актів, на підставі яких розроблена інструкція.

2.5. Розділ "Загальні положення" повинен містити:

- відомості про сферу застосування інструкції;
- загальні відомості про об'єкт розробки: визначення робочого місця працівника даної професії (виду робіт) в залежності від тривалості його перебування на ньому протягом робочої зміни (постійне чи непостійне);
- коротка характеристика технологічного процесу та обладнання, що застосовується на цьому робочому місці, в даному виді робіт;
- умови і порядок допуску працівників до самостійної роботи за професією або до виконання відповідного виду робіт (вимоги щодо віку, стажу роботи, статі, стану здоров'я, проходження медоглядів, професійної освіти та спеціального навчання з питань охорони праці, інструктажів, перевірки знань тощо);
- вимоги правил внутрішнього трудового розпорядку, що стосуються питань охорони праці для даного виду робіт або професії, а також відомості про специфічні особливості організації праці і технологічних процесів та про коло трудових обов'язків працівників даної професії (що виконують даний вид робіт);
- характеристику основних небезпечних та шкідливих виробничих факторів для даної професії (виду робіт), особливості їх впливу на працівника;
- перелік видів спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, які належить видавати працівникам даної професії (виду робіт)

згідно з чинними нормами, із зазначенням стандартів або технічних умов на них;

- вимоги санітарних норм і правил особистої гігієни, яких повинен дотримуватись працівник під час виконання роботи.

2.6. Розділ "Вимоги безпеки перед початком роботи" повинен містити: - порядок приймання зміни у випадку безперервної роботи, в тому числі при порушенні режиму роботи виробничого обладнання або технологічного процесу;

- порядок підготовки робочого місця, засобів індивідуального захисту; - порядок перевірки справності обладнання, інструменту, захисних пристроїв небезпечних зон машин і механізмів, пускових, запобіжних, гальмових і очисних пристроїв, систем блокування та сигналізації, вентиляції та освітлення, знаків безпеки, первинних засобів пожежогасіння, виявлення видимих пошкоджень захисного заземлення (занулення) тощо;

- порядок перевірки наявності та стану вихідних матеріалів (сировини, заготовок, напівфабрикатів);

- порядок повідомлення керівника робіт про виявлені несправності обладнання, пристроїв, пристосувань, інструменту, засобів захисту тощо.

2.7. Розділ "Вимоги безпеки під час роботи" повинен містити:

- відомості щодо безпечної організації праці, навчання про прийоми та методи безпечного виконання робіт, правила використання технологічного обладнання, пристроїв та інструментів, а також застереження про можливі небезпечні, неправильні методи та прийоми праці, які заборонено застосовувати;

- правила безпечного поводження з вихідними матеріалами (сировиною, заготовками, напівфабрикатами), з готовою продукцією, допоміжними матеріалами та відходами виробництва, практичних, лабораторних робіт, що являють небезпеку для працівників, учнів, вихованців;

- вказівки щодо порядку утримання в безпечному стані робочого місця;

- можливі види небезпечних відхилень від нормального режиму роботи обладнання та технологічного регламенту і способи їх усунення;

- вимоги щодо використання засобів індивідуального та колективного захисту від шкідливих і небезпечних виробничих факторів;

- умови, за яких робота повинна бути припинена (технічні, метеорологічні, санітарно-гігієнічні тощо);

- порядок повідомлення керівника про нещасні випадки чи раптові захворювання, факти порушення технологічного процесу, виявлені несправності обладнання, устаткування, пристроїв, інструменту, засобів захисту та про інші небезпечні та шкідливі фактори, що загрожують життю і здоров'ю працівників.

2.8. Розділ "Вимоги безпеки після закінчення роботи" повинен містити:

- порядок безпечного вимикання, зупинення, розбирання, очищення і змащення обладнання, пристроїв, машин, механізмів та апаратури;

- порядок здавання робочого місця;

- порядок прибирання відходів виробництва;

- вимоги санітарних норм і правил особистої гігієни, яких повинен дотримуватись працівник після закінчення роботи;
- порядок повідомлення керівника робіт про всі недоліки, що виявились у процесі роботи.

2.9. Розділ "Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях" повинен містити:

- відомості про ознаки можливих аварійних ситуацій, характерні причини ситуацій (аварій, вибухів, пожеж тощо);
- відомості про засоби та дії, спрямовані на запобігання можливим ситуаціям, аваріям;
- порядок дій, особисті обов'язки та правила поведінки працівника при виникненні аварії згідно з планом її ліквідації, в тому числі у випадку її виникнення під час початку чи закінченні роботи, досліджу тощо;
- порядок повідомлення керівника робіт про аварії та ситуації, що можуть до них призвести;
- відомості про порядок застосування засобів гіротиаварійного захисту та сигналізації;
- порядок дій щодо надання першої медичної допомоги потерпілим під час аварії.

3. Викладення тексту інструкцій

3.1. При викладенні тексту інструкцій слід керуватися такими правилами:

3.1.1. Текст інструкції повинен бути стислим, зрозумілим і не допускати різних тлумачень.

3.1.2. Інструкція не повинна містити посилань на нормативні акти, вимоги яких враховуються при її розробці. За необхідності ці вимоги відтворюються дослівно.

3.1.3. Слід вживати терміни і визначення, прийняті в Законі України "Про охорону праці", ДСТУ 2293-93 ССБГІ "Охорона праці. Терміни та визначення", ДК 003-95 "Державний класифікатор України. Класифікатор професій" та в інших нормативних актах.

3.1.4. У тексті інструкцій не допускається застосування не властивих для нормативних актів зворотів розмовної мови, довільних словосполучень, скорочення слів, використання для одного поняття різних термінів, а також іноземних слів чи термінів за наявності рівнозначних слів чи термінів в українській мові; допускається застосування лише загальноприйнятих скорочень і аббревіатур, а також заміна застосованих у даній інструкції словосполучень скороченням або аббревіатурою за умови повного відтворення цього словосполучення при першому згадуванні в тексті із зазначенням у дужках відповідного скорочення чи аббревіатури.

3.1.5. У тексті інструкції слід уникати викладу вимог у формі заборони, а при необхідності слід давати пояснення, чим викликана заборона; не повинні застосовуватися слова "категорично", "особливо", "обов'язково", "суворо" та ін., оскільки всі вимоги інструкції є однаково обов'язковими.

3.1.6. Для наочності окремі вимоги інструкцій можуть бути ілюстровані малюнками, схемами, кресленнями тощо.

3.1.7. Якщо безпека роботи зумовлена певними нормами (величини відстаней, напруги та ін.), то вони повинні бути наведені в інструкції.

4. Порядок розробки, затвердження та введення інструкцій в дію

4.1. Розробка, затвердження та введення в дію інструкцій в коледжі.

4.1.1. Розробка, узгодження та затвердження інструкцій, що діють в коледжі, здійснюються згідно з ДНАОП 0.00-8.03-93 "Порядок опрацювання і затвердження власником нормативних актів, що діють на підприємстві" і з урахуванням вимог ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого наказом Держпраці від 29.01.98 № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 квітня 1998 р. за №226/2666.

4.1.2. Інструкції, що діють в коледжі, розробляються відповідно до переліку інструкцій, який складається службою охорони праці управління освіти за участю керівників підрозділів, служб, головних спеціалістів (технолога, енергетика, тощо), головного спеціаліста по кадровим питанням.

Перелік необхідних інструкцій розробляється на підставі затвердженого в коледжі штатного розпису у відповідності з ДК 003-95 "Державний класифікатор України. Класифікатор професій".

Цей перелік, а також зміни чи доповнення до нього в разі зміни назви професії, впровадження нових видів робіт чи професій затверджуються директором.

4.1.3. Загальне керівництво розробкою (переглядом) інструкцій в коледжі покладається на директора.

4.1.4. Розробка (перегляд) необхідних інструкцій, що діють в коледжі здійснюється інженером з охорони праці або особою, на яку покладено ці обов'язки.

4.1.5. Здійснення систематичного контролю за своєчасною розробкою нових та відповідністю діючих в коледжі інструкцій вимогам чинного законодавства, їх періодичним переглядом та своєчасним внесенням змін і доповнень до них, а також надання відповідної методичної допомоги розробникам і організація придбання для них примірних інструкцій, стандартів ССБП та інших нормативно-технічних і організаційно-методичних документів - про охорону праці покладається директором на службу охорони праці коледжу.

4.1.6 У разі використання інструкції-зразка як основи для розробки інструкції, що діє в коледжі вона підлягає оформленню, узгодженню і затвердженню в порядку, встановленому п.п 4.3.1. і 4.3.9. ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого наказом Держпраці від 29.01.98 №9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 квітня 1998 р. за № 226/2666.

За необхідності до цієї інструкції вносяться зміни і доповнення стосовно конкретних умов управління освіти (робочого місця) і з урахуванням нормативних актів, які набули чинності після затвердження відповідної інструкції-зразка.

4.1.7. Інструкція, що діє в коледжі, набуває чинності з дня її затвердження, якщо інше не передбачене розпорядженням директора. Інструкція повинна бути введена в дію до впровадження нового технологічного процесу (початку виконання робіт), обладнання чи до початку роботи нового виробництва після відповідного навчання працівників.

4.1.8. Титульний аркуш, перша та остання сторінки інструкції, що діє в коледжі оформляються згідно з Додатками 1, 2, 3.

5. Реєстрація, облік і видання інструкцій в коледжі

5.1. Інструкції, які вводяться в дію в коледжі, реєструються службою охорони праці в журналі реєстрації (Додаток 4) в порядку, встановленому начальником управління.

5.2. Введені в дію інструкції видаються (тиражуються) у вигляді брошур (для видачі працівникам на руки) або односторонніх аркушів чи плакатів (для вивішування на робочих місцях).

5.3. Видача інструкцій провадиться службою охорони праці з реєстрацією в журналі обліку видачі інструкцій.

Крім того, повний комплект інструкцій зберігається у певному, доступному для працівників місці, визначеному начальником управління освіти з урахуванням забезпечення простоти та зручності ознайомлення з ними працівників.

5.4. Начальник безкоштовно забезпечує інструкціями працівників.

6. Перегляд, припинення чинності та скасування інструкцій

6.1. Перегляд інструкцій, що належать до державних міжгалузевих нормативних актів про охорону праці та примірних інструкцій, проводиться у разі потреби, але не рідше одного разу на 10 років; перегляд інструкцій, що діють на підприємстві, в установі, закладі - в терміни, передбачені державними нормативними актами про охорону праці, на підставі яких вони опрацьовані, але не рідше одного разу на 5 років, а для професій робіт з підвищеною небезпекою - не рідше одного разу на 3 роки.

6.2. Інструкції переглядаються до закінчення термінів, зазначених у пункті 6.1. цього Положення:

- у разі зміни законодавства України про працю та її охорону; - у разі набуття чинності нових або переглянутих державних нормативних актів про охорону праці;

- за вказівкою директивних органів, вищестоящих організацій, органів державного управління і нагляду за охороною праці;

- у випадку аварійної ситуації або нещасного випадку, що викликали необхідність перегляду (зміни) інструкції;

- при впровадженні нових технологій, зміні технологічного процесу або умов праці, а також при впровадженні нових видів обладнання, машин, механізмів, матеріалів, апаратури, пристроїв та інструментів, видів енергії тощо.

В останньому випадку перегляд інструкції проводиться до зазначених впроваджень чи змін.

6.3. Перегляд, тимчасове припинення чинності та скасування інструкцій що є державними міжгалузевими нормативними актами та примірних інструкцій здійснюються у порядку, визначеному ДНАОГІ 0.00-4-14-94 "Положення про опрацювання, прийняття, перегляд та скасування державних міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці", а інструкцій, що діють на підприємстві, в установі, закладі - у порядку, визначеному ДНАОГІ 0.00-8.03-93 "Порядок опрацювання і затвердження власником нормативних актів, що діють на підприємстві.

Положення розробив:
Інженер з охорони праці

Василь РОМАНЮК

Додаток № 1
До п.4.1.8 Положення про
розробку Інструкцій з ОП

Форма титульного аркуша інструкції, що діє в коледжі

**Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ імені С.З.Гжицького»**

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № ____

(назва)

Термін дії інструкції 5(3) років
Інструкція розроблена вперше

м. РОЖИЩЕ

Додаток № 2
До п.4.1.8 Положення про
розробку Інструкцій з ОП

Форма першої сторінки інструкції, що діє в коледжі

**Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ імені С.З.Гжицького»**

**Затверджено:
Наказом директора (в.о. директора)
«____» _____20__ року № ____**

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № ____

(назва)

Додаток № 3
До п.4.1.8 Положення про
розробку Інструкцій з ОП

Форма останньої сторінки інструкції, що діє в коледжі

(ТЕКСТ ІНСТРУКЦІЇ)

(посада керівника підрозділу розробника)

(особистий підпис)

(прізвище, ініціали)

Узгоджено:

Інженер з охорони праці

(особистий підпис)

(прізвище ініціали)

Юрисконсульт

(особистий підпис)

(прізвище ініціали)

Додаток № 4
До п.5.1. Положення про
розробку Інструкцій з ОП

Журнал реєстрації інструкцій з охорони праці

№ з/п	Дата реєстрації	Найменування інструкції	Дата затвердження інструкції і введення в дію	Код або номер інструкції	Плановий термін перегляду інструкції	Посада, прізвище особи, яка проводила реєстрацію	Підпис особи, яка проводила реєстрацію
1	2	3	4	5	6	7	8

Додаток № 5
до п.5.3. Положення про
розробку Інструкцій з ОП

Журнал обліку видачі інструкцій з охорони праці

№ з/п	Дата реєстрації	Код або номер інструкції	Найменування інструкції	Підрозділ (служба), якому видана інструкція	Кількість виданих примірників	Посада, прізвище, ініціали одержувача інструкції	Підпис одержувача інструкції
1	2	3	4	5	6	7	8